

Kiadóhivatal:
Kaposvárott, zárda-utca. Ide ezimrendők az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilatkozatok.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban kaphatók.

NÉPJOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvárott, zárda-utca. Ide küldendő a lap azonnali részét illető minden közlemény.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban kaphatók.

A „Népjog” olvasóihoz!

A vidéki hírlapirodalom mai viszonyai között egy oly lap, mely képes volt rövid pár év alatt szülőtte megyéjének határain túl terjeszkedve 4—5 megyének egy elven lévő közönségét rendes olvasóinul megnyerni, sőt néhány példányban ellátogatni a legtávolibb vidékeire is a hazának, ismert, jól hangzó nevet vívni ki, melyet elismeréssel említi barát, és józan ellenfél egyaránt: az megfelel céljának, s hivatását feladatát betölti. Ma már mi is azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy lapunk multjára, sikerére, hatására önértéssel tekinthetünk vissza, s jövőre való ígéretek helyett, multunkra hivatkozhatunk.

A „NÉPJOG” három évi pályafutás alatt célját, hivatását betöltötte: hirdetett egy elvet következetesen, működött ez elv terjedésén, hódításának munkáján bátran, buzgón, kitartással; — működésének eredménye az, hogy a közönség felkarolta, s mint hasznos, életképes vállalat ma közéletünkben mindenki által számba vett tényező.

A siker ezen mértéke megérlelte bennünk azon meggyőződést, hogy jó uton járunk, nagyon természetes tehát, hogy elveink szolgálatában azon utas biztonságával és igyekezetével haladunk előre, ki útjának helyes irányában többé nem kételkedhetik.

Régi, ismerős olvasóink előtt fölösleges azon célt, melyért küzdünk, azon irányt, melyet követünk ez uttal jelezni, de tesszük ezt az okért, kik lapunkat még nem ismerik.

A Népjog, mint politikai lap, azon országos párt elveit vallja, mely Magyarország függetlenségét irta zászlajára s melynek rövid programja következő: Magyarország legyen önálló független állam, melynek sem bel sem külügyeiben, semmi czímen más állam befolyást ne gyakoroljon; pénz és gazdasági ügyeit maga vezesse, határait alkotmányát, koronás királyát magyar nemzeti hadsereg védje, oltalmazza.

Ez volt politikánk eddig, ez lesz ezután is, mert egyedül ebben látjuk Hazánk boldogulásának feltételeit.

Napjainkban — melyeket a történelem egykor igen méltán fog ébredés korának nevezni — a közéletben egy hatalmas mozgalom indult meg, mely naponkint nyerve erőben, elementaris hatalommal igyekszik azon cél felé, hogy a magyar Hazában a föld, a munka, az érték, a hatalom jog és jólét törvényes uton visszaszerezessék a keresztény magyar nép javára az idegenektől, azon idegenektől, kik a magyar nemzet liberalis törvényeit, népeinek nagylelkűségét, s azt az áramlatát az eszméknek, mely az ötvenes évek szomorú időszakát után a szabadság felcsillanásával a legjobbak szemeit is úgy elvakította, hogy a bekövetkezett törvényhozási alkotásoknál saját nemzetük igazi javát megteveszték — felhasználva, felkeltek a világ legundokabb ghetóiból, hogy ellepjék ez országot, saját hagyományaik, moráljuk és hatalmi törekvéseikhez hiven, magukhoz ragadják annak életérdekeit, s csinaljanak abból új Palestinát.

A magyar nép sok veszélynek nézett már szemközt, török, tatár, zsebrák, zsarnok pusztította népét és vagyonát; nagylelkűsége, hiszékenysége, majd nem kimeríthetetlen türelme loyálitása sokba került már neki: de egy tulajdona, vitézsége őseréje mindenkor elégséges volt arra, hogy elleneit elűzze, sebeit, veszteségeit kiheverje: a zsidó azonban nem támadta fegyveres hatalommal, mivel szembe hagyományos hősiességét állíthatná, hanem házába tolokodott be, kileste hibáit, s ezek árán megfosztotta népét vagyonától, megméltelyezte erkölcsét, kiaknáta jóhiszeműségét, s mind ezek koronájával: megkötötte védekező kezét az egyenlőségnek, szabadelvűségnek szédelő hangoztatásával.

Amde a tizenkettedik órában emberek támadtak, kik az alvókat felrúzták álmaikból, s ma már a remény örömevel tapasztaljuk hogy a zsidó érdekek lekötözött hatalom vezetés tevékenysége ellen az egész nemzetben fent és alant egy hatalmas párt támadt, mely a végpusztulást megállítani elég erős.

Lapunk e párthoz tartozik, ennek elveit közvetíti a nagy közönséggel azon szent meggyőződésben, hogy azon erőnél fogva, mely a nyilvánosságban van, az elv győzelmének hasznos szolgálatokat tesz.

Ez levén lapunk célja és álláspontja, midőn eddigi működésünket t. elvtársaink és az olvasó közönség bírálata alá bocsájtjuk, felhívjuk egyuttal, hogy a küszöbön levő új évfolyamban azt a régihez hasonló pártolással felkarolni kegyeskedjenek, magunk részéről a pártolás fejében fokozott szorgalmat, törehtelen elvhűséget s egyebekben is oly lapot ígértünk, mely irodalmi tekintetben is még azok pártfogását is megfogja érdemelni, kiknek fokozottabb igényei a legjobbat követelik.

A szerkesztőség.

A tisztujítás küszöbén.

Még néhány nap, s Somogy megye megválasztja azon férfiakat, kiket közügyei kezelésével megbízandóknak tart. A mozgalom eddigi lefolyása teljes megnyugvást nyújtott arra, hogy a választás úgy fog kiütni, a mint azt a közjó, a mint azt Somogy megye közönségének java megkívánja. Ha néhány állásra mérkőzés volt is kilátásban, ez nem aggaszthatott senkit, mert azt hittük arról van csak szó, hogy a jó joggal helyettesíthessék.

De hát a kik így számítottunk, csatlakoztunk, kihagytuk a számitásból, hogy az álliberális törvények miasmája a törvényhatóság tanácstermét sem hagyta érintetlenül, becsempészte oda a zsidót, midőn a virilisták intézményénél nemcsak a vagyon alapjára, provenienciájára nem volt semmi tekintettel, de echt zsidó felfogással az ingó vagyont, az ingatlanat, a röghöz kötött birtokost, a lóto-futó handléval; azokat, kiknek ősei nem egyszer szívök vérével váltották meg szülőföldjüket, kiknek nagy és szép apjai ott a falucska csendes temetőjében aluszszák örök álmukat, azokkal, kiknek minden krajczárjához kifosztott falvak átka tapadt, azokkal, kik még magok is tudja isten melyik világ végén mértek egy rőf helyett háromfertályt a jóhiszemű kereszténynek, egy sorba állította. Kihagytuk a számitásból azt, hogy a zsidó meg nem elégszik azzal, miként neki a keresztény gojjal egy mértékkel mérjenek, hogy az elvakult hatalom okatlan dédelgetése által nagyra növesztett faji szemtelenségénél fogva neki nem elég a hasonjog ó többet kíván: mert ime nyílt meghazudtolásával azon zsidó barátoknak, kik önma-

gokat vagy másokat azzal ámitják — hogy a zsidó valaha a keresztény társadalom hasznos tagja lehet, a zsidó a keresztény társadalomba valaha beolvadhat s ez által elvesztheti jellegét — az utolsó napokban arra ébredünk, hogy a törvényhatósági bizottmány zsidó tagjai, a választás kérdésénél fájuk külön érdekeit akarják előtérbe tolni.

Biztos tudomásunk van arról — a ki kíváncsi reá megnevezhetjük kutfónket — hogy a megyei központi zsidó intézők kiadták az utasítást, hogy kire szavazzon a zsidó kivétel nélkül a jelöltek közül; s ha itt azt látjuk, hogy jelöltjük megválasztásában nem vezérelte őket más, mint pusztán annak mérlegelése, kit tartanak a zsidó érdekek előmozdítására alkalmasnak, vagy legalább céljaik elérésében kisebb akadálynak, midőn arról értesülünk, hogy zsidó nemcsak arra vetemedett, hogy a megyei igazoló bizottság, egy tagját törvényen, alapuló véleményért megtámadja, mert e vélemény véletlenül a zsidó szándékának útjába állt, de az összes zsidóság nevében ki is jelentette, miként egyik jelöltre szavazni csak azért sem fognak, mert a kiváloan alkalmas jelölt véletlenül a megtámadottnak rokona. akkor szükséges, hogy figyelmeztessük e jelekre a törvényhatósági bizottmány minden tagját a ki önállóan gondolkodni tud s mer, mert azt kívánja a közjó, azt kívánja a keresztény társadalom érdeke, miként az ily szemtelen kísérlet meghusitassék, s a már is határt ismerni nem akaró zsidó kevélység kellő korlátok közé szoríttassék.

Dunántúli zavargások.

II.

Szigetváriak ügye.

A pesti kir. tszék a szigetvári vádlottak ügyének tárgyalását f. hó 10-én kezdte, mely alkalommal a bíróság következőleg alakult meg: Lászi József elnök és előadó Zsigmondovics Béla és Revitzky Ambro szavazó bírák, Sári Szabó László pótbíró, Karacsay és Viola jegyzők. Közvádó Heil Fausztin kir. alügyész, védők Szalay Károly és Csondor János kaposvári ügyvédek.

A vádlottak elővezetté, elnök a tárgyalást megnyitja, ügyész vádját valamennyi vádlott ellen fentartván, megkezdődik a vádlottak kihallgatása.

Kálmáncsi Albert vádlott (vizsgálati fogoly) előadja, hogy ő már szeptember 1-én halotta, miként a zsidók őt vádolják azzal, hogy ellenük zavargást akar előkészíteni. Ő, hogy magát e feltevés ellen tisztázza elment a szigetvári rabbinushoz szept. 2-án délutánján, kinek elmondta, hogy ő bár azt fogadta, miként zsidót soha se borotvál meg, a zsidóknak nem ellensége. Miután az utczákon mozgást tapasztalt, elment a rabbinussal a Rózsa kocsmahoz, hol ő néphez azon beszédet tartotta, miként „a benszüllött zsidók testvérek, kiket nem kell bántani, a muszkák a magyarok ellenei.” Ott őt a nép gunyolta és azt mondták, hogy őt megvették a zsidók. Onnan a telegraph hivatalhoz kísért a rabbit, kit midőn bántalmazni akartak ő védett meg. — A piaczon délután találkoztak a szolgabíróval, kit a rabbi nyugtatott meg, hogy ne féljen, mert Kálmáncsi a népet lecsendesíti. Onnan a városhoz ment, hol ismét csendesítette a népet. miert őt a városi biztos meg is rőta, hogy mi köze hozzá. Azután zsidó barátai társaságában kocsma ment, honnét egy fordulótt telt a városban, hol a Fortuna előtt állott népesoport azt kiáltotta üsd a zsidót! — Erre a zavargás kitört, de ő nem mert a nép közé menni, hanem az egészet távolról nézte. A zavargás keletkezéséről mit se tud, ő csak Liszkóvárit ismeri oly embernek ki megrészegedvén a zikozene nótát szokta dalolni és a zsidókat szidni. Szakált is ilyennek tartja, mert az őt Hadzsi Lójának csufolta. Liszkóvárit hallotta a zikozent dalolni akkor is, midőn a Fortunából kijött. Este 9 órákor még csak nótázott és lármozott a nép, de 10 óra táj-

ban már kezdtek az ablakokat beverni. Brukert és Kácovszkit a zavargás idején sehol sem látta. Előadja, hogy 3-án vizsgálati fogságba kerülvén, Kácovszky a börtönben mellette feködt, éjjel őt álmából felvervén, elmondta neki, hogy ő (Kasofszky) intézte sógorával Prukerrel az egész zavargást, mert az egyik városrészt ő, a másikat sógora lázította fel, s ő verte be Lankenbach ablakait is és Kardos festő legényét kalapáccsal megverte. De ezen valláshoz hozzá tette Kasofszky, miként azt el ne árulja senkinek, mert ezt még feleségének se merete eddig elmondani. Minthogy eddig ő (Kálmáncsi) volt vádolva a zavargás vezérségével, örült, hogy így a valódi vezér nyomára jött, minélfogva a vizsgálóbírónál önként jelentkezett, hol e vallomását már előadta. Meg van győződve, hogy őt a zsidók ebből a bajból ki fogják menteni. Megkérdezte az iránt valjon miféle viszonyban volt Kasofszkyval, mely e tulságos bizalmat indokolná, erre felelt nem tud, de azt tartja, hogy Kasofszky bolond vagy részeg volt mert ő még csak közeli ismeretségben sincs vele. Liszkóvári haragszik, s azt többször lakásából ki is dobta, s azt részeges embernek ismeri. Végre tagadja feleségének a vizsgáló bíró előtt tett azon vallomását, hogy nála gyanus emberek több izben tanakodtak volna. (Kálmáncsi fellépése szemmel látható rossz indulata, hazudozásai, s azon igyekezete, hogy másokat, kik neki személyt elleni, vagy kik neki nem tetszenek a bajba berántani akar, visszataszító benyomást tettek mindenkire.)

Liszkóvári János 44 éves nős, 1 gyermek atyja, verekedésért 1 évi börtönre elítélve volt vagy 10 évvel ezelőtt, Kálmáncsi házánál, mint borbélynál mogfordult többször borotválkozni, se jó, se rossz viszonyban nincs vele. A zavargás napján 5 órákor a Koronában ivott, honnan kijövet hallotta, hogy a városi biztos a népet intette, hogy ne bántsák a zsidókat, mire ő azt jegyezte meg, hogy nem is nagy dolog az; mert zsidót könnyű fogni van elég, de az erdőben őzet fogni nehezebb; a csordások és Angyal téglás legényével, kivel ivott azután haza akart menni, de a néptömeg feltartóztatta. Ezután elment a Rózsaiba, s ott volt míg a biztos zárórakor a népet ki nem küldötte, onnan kimenévén már hallotta a lármat, arra felé tartott, de nagyon sötét volt, mikor a tömeg közé keveredett, egy is-

meretlen őt is biztatta sőt adott is neki egy vasdarabot ő azonban azt eldobta, hanem egy ézetet vett kezébe; mielőtt azonban a zavargás színhelyére érhetett volna a Bukovicia ház előtt czombját lövés érte, mire ő összeesett, s haza vándorolt; Kálmáncsi intette a népet. Kiket a vizsgálat alkalmával megnevezett, azokat a városháznál látta. Ő az első lövésnél, melyet hallott, sebet kapott, a felszólítást a rendőrség részéről nem hallotta. Kálmáncsival szembeítve, beismeri, hogy a zikzenét dalolta, és a zsidókat szidta, de nem a zavargás hetében, hanem előtte való héten részeg fővel. Kálmáncsi visszavonja azon vallomását, Liszkóví a zsidókat megölésével fenyegette volna.

Rácz József tagadja hogy részt vett, mert ő csak délután volt a városháznál ott láthatta Liszkóví, azontul otthon volt, azon ház ablakait is bezúrták, hol ő lakik.

Szabó József nyomorék. A Lázius boltjánál este 8 órakor sok népet látott, lármáztak egy erős hangot hallott, azt Rácznak nézte, de biztosan nem állítja, a lármázók között ő féltében elbújt, rendőrök közelében közelében lőttek, de felszólítást, hogy a nép távozzon a lövés előtt nem hallott. Liszkóví ellen tett vizs. alatti vallomását, hogy őt a zavargók közt látta, visszavonja. Liszkóví kijelenti, hogy a tömegben látott nyomorékok volt.

Dömötör György Göbölössel a Rózsában volt 9 és fél óráig, mikor ott a biztos zárórát parancsolt. Erre haza indultak ketten, utközben lármát hallván, arra mentek, de a barátok templománál nem tudtak tovább jutni, mire hazamenendő vitszaforodtak s ebben a pillanatban kapott hátába lövést. A rendőrség felszólítását nem hallotta a lövés előtt. A sebet az első lövés alkalmával kapta, utóbb több lövést is hallott.

Fehér József tagad mindent, nem látott semmit, Szabóval a lázítás előtt találkozott ott hallotta, mikor Kálmáncsi a népet csendre intette, véle volt a rabbinus is.

Kacsofszki József lázadásban nem vett részt, nem tudja mi történt előzetesen. Ő este 9 óra tájban sógorával Brukkerrel a városban volt, hol az utcán öt Tóth Zsigá mérsáros legény megtámadta egy cselőkével azt ő elvette tőle, mire a szolgabíró Tóth Zsigát be is kísértette a börtönbe. Ezután Brukkerrel haza mentek. Kálmáncsival együtt volt fogva Szigetvárot, de tagadja, hogy ő annak a börtönben bármit is elbeszélte vagy vallott volna. Kálmáncsival barátságban soha se volt. Szembesítve Kálmáncsival mindketten maradván vallomásként. Rencz Sándor, Szekrényes Károly és Broskó Ferenczet kéri kihallgatni arra, hogy ő 10 órakor sógorával haza ment s otthon maradt 2 óráig éjjel, mikor atyjához ment, kinek társaságában a pusztlást megnézte.

Brukker József a feltett kérdésekre felelni nem tud, hülyének látszik, a vizsgálat óta fejtipplang volt; a törvényszék orvosilag leendő megvizsgálását rendeli. A vizsgálobíró elvett vallomása felolvastatik mely Kacsofszkival teljesen egyez.

Viola Mátyás (németül) A rózsában kártvázott estig, mikor haza akart menni de a zavargást látva nem mert. A zavargókat fel nem ismerte, fegyvert senkinél sem látott.

Göbölös János Dömötörrel délután 4—5 óra tájban a Rózsába ment, ott voltak estig, midőn haza akartak menni, a barátok templománál tovább nem mehettek a tömegtől, onnan visszafordulva kapta Dömötör a lövést hátába. A rendőrség felszólítását nem hallotta. Nála egy pácizka, Dömötörnél pipa volt. Senkit fel nem ismert.

Buzsáki Imre estefelé a városba ment, hol látta a tömeget, de nehogy baja essék, a rendőrség közelében egy kapuba félreállt. A szemközti levő boltból sok portéka ki volt szórva; egy botot felvett, melyet ágyába rejtett, tudta, hogy nem igaz jószág. A lövés alkalmával a rendőrség közelében állott, de felszólítást nem hallott. A zavargók által botok és kövek voltak, őt is megütötték, mert nem akart a zavargásban részt venni. A vizsgálat alkalmával Rácz József ellen tett vallomását visszavonja szembebesítés után.

Farkas Béla. Sehöl sem volt kinn, a zavargást nem látta, csak másnap látta a pusztlást, mert egész éjjel jöthön volt; igazolják ezt Rácz Péter és Tabakné, kiket megidézetteti kér.

Haynesz Károly adóhivatali díjnok. Délután Antal János huszárhadnagy és Szakáll v. végrehajtóval a szállóba ment, onnan az egyletkertebe, majd a Koronába, itt 9 óra után a szolgabíró zárórát parancsolt, azután a Petőfi kávéházba ment. Itt hallotta a zajt, mire Valdzsin finánczezal a városháztérre ment, hol a fináncz elvált tőle, ő pedig felment a szolgabíró lakására, s ott volt míg az őt elküldte a plébánosért, ki megis ment vele. Azután ott volt mindaddig míg a szolgabíró a várba távozott. Ezután elment a városházára, utközben látta, hogy a kispusztított Ehrenfeld boltban tüzes színporkák vannak, két pandurral bement oda, ott

a tüzet eloltotta, s Szalai kereskedővel a boltot becsukatta. Kezét előtte való nap saját késével és égő szivarral megsértette. A lövések alkalmával a rendőrök közt állt, a szolgabíró nem volt ott, mert akkor már a várban volt; a rendőrmester felszólította ugyan a népet távozásra, de az azt nem hallhatta.

Babócsai István. Délután 3 órakor a korcsmába, onnan a vasúthoz, s onnét haza ment, s midőn nejevel a ház előtt üldögélt, hallotta a lármát, de nem ment oda. A lövések elhangzása után hallotta járó-kelőköt, hogy valakit agyonlőttek, mire a városba ment hírt, ott találta a holtestet, és azt elszállítani segített a rendőröknek; azután haza ment s otthon maradt, mire a tanut kéri kihallgatni.

Farkas Antal: 15 éves, csizm. legény. Otthon volt atyjánál, a lármára bement a városba, hol látta midőn Szabó József hentes legény Steinerék ablakát bedobta. Látta a zavargók közt Buzsáki Imrét, Liszkóví, Dömötört, kik szembesítve vele megmaradtak tagadásuk mellett, később vallomását oda módítja, hogy ezeket nem a zavargók, hanem a néző tömeg közt látta.

Iván György: a korcsmában volt este, hol nagyon megrészegedett s a rendbízós haza parancsolt. A Lázius boltjait ment, hol látta futni Zsigá mérsáros legényt. Azután pandurok közé állott, mikor a lövések tetétek, a pandurörmester felszólítását hallotta, de a nép nem hallhatta, mert a pandurok legalább 130 lépéssel lőttek a népre.

Ezzel az üléssel bezártott. Másnap 11-en az ülést 10 és 1/2 órakor megnyitván az orvosok jelentése olvastott, kik oda nyilatkoztak, hogy Prukker kihallgatható.

Kihallgatott Komlencz József vádlott, ki 10-en nem jelent meg. Előadja, hogy ő a zavargásról mit sem tud, mert az estét Buricséknál töltötte. Buzsáki nem volt együtt, ágyában talált botokról akkor lett tudomása, mikor a rendőrök megtalálták. Buzsákival szembeítve emez igazolja Komlencz vallomását, s a vizsgálobíró előtti vallomását Komlenczre visszavonja. Farkas Antal is szembebesített, azt nem látta soha.

Prukker József este 9-ig Kacsofszkival együtt volt a városban kevés embert látott az utcán, aztán haza ment elválva Kacsofszkiól mert lakása attól távol esik, és otthon maradt. Farkas Antal a vizsgálobíró előtt megijedt, vallomását Fehérre nézve is vissza vonja, mert nem látta, csak hallott róla.

Ezzel a vádlottak kihallgatása bevégette. A tanukihallgatása kezdődött meg. Rencz Sándor tanu a lármára ébredt fel, s azon hiedelemben, hogy sértéseit akarják ellopni, kiment udvarára. Utóbb kapujába állott s ekkor beszélt néhány szót Kacsofszkiyal, ki csendesen hazafelé tartott. Ellenkező irányban a zavargás színhelyétől, lövést e találkozás után is hallott.

Frech István tanu Hajdu József keltette fel álmából, mire egész pörén kiment szomszédja Kálmáncsi házáig, ki asszonyokkal, leányokkal és Varga János társaságában a padon ülve talált. Nem sok idő múlva lövést hallottak, s miután a fickók a háztetőt verdesték, de mert pörén fázott is, visszament lakásába, hol csak annyit időt töltött, míg felöltözött, ismét visszamenőben Kálmáncsit már nem találta a padon, de csekély vártatra megijedt elmondván, hogy megakarták verni, azért bujt el az átellenes Fortuna korcsma árkába.

Oz v. Tabak Antal né, lakója Farkas Béla 9 1/2 órakor hazajött, s rögtön lefeküdt, többé ki se mehetett, mert a becsukott kapu kulcsa ő nála volt.

Ráth Péter 10 órától, 2 óráig öz v. Tabakné háza szomszédságában állott, ez idő alatt ott senki sem ki sem be nem ment, a házban minden csendes és setét volt.

Valdzsin Károly fináncz vallomása felolvastván, az igazolja Haynesz előadását. Szakáll János végrehajtó folytonosan Hayneszszel volt, míg az a szolgabíróhoz fel nem ment.

Göbölös János Babócsaival annak házában találkozott s ott maradt 11—12 óráig hallgatva a lármát. A lövések után Babócsai a városba ment hírt, honnét azonnal vissza is jött azzal, hogy egy tislér legényt agyonlőttek, 10 percig vagy 1/2 óráig lehetett távol.

Baumgartner, Ichnát János és Ivenits János Babócsai alibijét igazolják. Varga János a lármára Kálmáncsi házához ment, hol ezt asszonyok s lányok társaságában találta a padon. A lövések idején ott volt, aztán haza ment, Kálmáncsit még ott hagyta.

Hajdu József Kálmáncsit otthon látta a padon, mikor vele beszélgetett a lármá akkor volt a belvárosban.

A tárgyalás harmad napját a tanuk kihallgatása vette igénybe. Délelőtt 9 órakor elnök a tárgyalást megnyitották nyilvánítván Bárvárt Antal előadja miképpen szep. 2. éjjeli 11 óra tájba a lármára felébredvén, felöltözött, s a zaj színhelye felé menve, ablak ablak beverést hallott, egészen a fútczába érve ott subanczok, gyermekek, leányok mintegy 35—40-en jöttek vele

szemközti, ő hozzájuk ment s intette őket a szétoszlásra, ekkor egy ismeretlen bottal fenyegette, de többen reá kiáltottak, hogy „menjünk vissza ez nekünk jót akar“ s egy részük szét is oszlott, a pandurok mintegy 120—130 lépésnyire állottak, kiáltván „ne jöjjetek közelebb mert lövünk“; nem is ment közelebb senki, de azért tán 5—6 pandur mégis lőtt, mire éljen kiáltások hangzottak fel, s az utcában lévőek egyfelé, a pandurok meg másfelé elfutottak. Különbön setéség miatt senkit fel nem ismert csak Ivánt, ki a pandurok között volt, s nekik a bírótól pálinkát hozott. Kálmáncsit csak a zavargás előtt látta, együtt ment a rabinnussal.

Zentner József házában ablakait beverte három férfi és két fehér-személyből álló csapat. Kik között rá ismert József (Fehér) hentes legényre, ezek elfutottak mikor a bázból lövések történtek rájuk, később njólag jött egy 30—40 főből álló csoport ő kinézett az ablakon s felismerte Heineszt, ki azt kiáltotta előre magyarok, továbbá Babócsait, ki kapitányt emlegetett, Ráczot s Violát; azon a ablaknak, a hol ő kinézett, semmi baja nem lett; azt nem bántották, Kálmáncsit nem látta, az ablak beverőknek kezébe semmi se volt, az utcáról felszedett követ dobálták be az ablakokat.

Mautner Salamon: mintegy 5—7 ember bedobálta ablakait, úgy, hogy rá esküdhetne, senkit meg nem ismert, azt hallotta, midőn mondták Mautnert ne bántásatok.

Skorb Jakab úgy képzeli, hogy 8—9-en lehettek, a kik házát megtámadták, ő az utca szótban állt, de nem bántotta senki, mert azok csak az ablakokat akarták beverni, emberre nem is néztek, valaki kiáltozott, mintha a Kálmáncsit lelt volna, felismerte Prukkert s Kacsofszkit. (Elnök utasítására hosszasan keresi Prukkert, de nem tudja a vádlottak közül megjelteni.)

Milhoffer Samu senkit sem látott, mert szobájában volt, úgy véli, mintha Rácz hangját felismerte volna, de erre hitet letenni nem mer.

Rosenthal Ferencz, oly sötét volt, hogy 3 lépéssel nem lehetett senkit felismerni, ő az emeletről nézett le, a házát, melyben lakik, senki nem bántotta, mert a házi ur kiment s rá szolt a rendetlenkedőkre. Ráczot csak véletlenül ismerte fel, a mint Lázius házában a gyertyavilágíránt egy maga áldogált, kezébe semmi sem volt; Az embereknél, kiknek egyébként alakját sem vehette ki, késeket, kalapácsokat látott. Büchler házából kilöttek az utcán járókra; ekkor kiáltást hallott „hajgyuk a zsidókat az urakra“ a csoport mintegy 15—20 gatyás bosnyák s tán 5 kaputos emberből állott, Kálmáncsit is látta, a ház előtt elhaladni, de semmi sem volt nála.

Sternát Ferencz Kálmáncsit este 8 órakor látta csak az utcán, látta éjjel a csoportot is, talán 10 ember lehetett, senkit fel nem ismert, Ehrenfeld boltjáról a lakatot kalapácsal vette le valaki de ő senkit fel nem ismert.

Czegelédi István (Boskovics napszámosa) Kálmáncsit felismerte mintegy 40 lépésre volt tőle azt kiáltozta üsd a zsidót, az a ruha volt rajta a mi most, (Kálmáncsi nagy téli ruhában van öltözve.)

Ehrenfeld Vilmos semmit sem tud, mert az udvarba volt, boltjából több holmit elloptak, többet elpusztítottak, s szanaszét szórta az utcákon, Deutsch és Rechnitz másnap botokat és csernyöket vittek vissza neki. Kárát sem tudja biztosan lehet tán 500 forint is.

Tóth Zsigmond: Kálmáncsi este a rabinnussal elment a rózsá korcsmába hol a népet asendességre intette, ő is velők volt. Később találkozott Kacsofszki és Prukkerrel kik azt mondták, „te is verd a zsidó“ s a nála levő botot tőle elvették, mire futásnak eredt ezek pedig utána, a „Koronáig“ a merre azoknak is haza kell menni, onnét öt két pandur haza kísérte, többet senkit sem látott. Glöcknernek egy zsulját dobta be.

Pető József becspett állapotban anynyiról nézte a zavargást, hogy senkit fel nem ismerhetett, úgy véli mintha Fehér és Dömötör ott lettek volna, de biztosan nem tudhatja meg sem esküszik rá.

Rechnitz Sándor neki kárt senki sem okozott, a zavart emeleti lakása ablakából látta senkit fel nem ismert csak a sánta Szabót, a ki nyugodtan botjára támaszkodva állott az ő ablaka alatt.

Bretter Lajos a csoport után ment a fútczában, Verbőczy boltjánál Liszkóvírt látta de az nyugodtan állt, Heineszt is látta de az olyan néző volt mint ő, Kálmáncsit 9 óra tájban haza felé menni látta.

Reichstein Karolin az emeletből nézett ki félig nyitott redőny között, eleinte alig volt néhány ember később lehettek tán 50—60-an, egynehányánál bot másoknál semmi se volt, határozottan fel nem ismert senkit; Kálmáncsit a vizsgálatban azért említette, mert egy magas embert látott, de Kálmáncsi volt-e valóban meg nem esküszik; az a magas ember a ki kiáltozta „előre magyarok“ a kiáltás után rögtön visszazaladt.

Samm Lajos pandur csak négy hó óta szolgált, tehát senkit nem ismer, Iván ő köztük volt mindig, 20-an voltak fegyveresek ő háromszor lőtt, mindannyissor a levegőbe a szolgabíró az egész estebe soha se látta, csak az őrmester monddotta, hogy a szolgabíró azt rendelte lönni kell.

Haragó Antal sötét levén a csoportból annyit látott hogy gatyás paraszt emberek voltak. Turbékitt akkor látta, midőn már mindeken vége volt.

Handó Jánosné távol lakik a helyszíntől, azt hallotta kiáltani „keljetek fel sáncai magyarok“ de hoi kiáltották vagy ki, arra meg nem esküszik, Kálmáncsit csak azért említette a vizsgálat alatt, mert úgy vélekedett, de az volt-e nem mondhatja, Szabót hazamenni látta mikor már csend lett.

Oscodál János a lármára ébredt fel, mely a pécsi uton levő házához közeledett, a redőnyt kissé felnyitva azon kinézett, s ott látta a Ráczot, ki részeg volt s ki atyjánál szokott legényképen dolgozni, ő is félt, hogy megdobják, hát csak annyit kérdezett „Rácz mi lesz“ mire ez visszafelelt „ne féljen uram nem lesz baj“ azt is hallotta „ne bántásatok“ de mire lett az monda nem tudja.

Verbőczy János Ehrenfeld boltjától mintegy 80 lépésnyire lakik, Kálmáncsit a zavargás előtt látta, ő kint állt a boltja előtt midőn a zavargók — nem egyszerre hanem egyenként — vagy nehányan együtt jöttek, Szabót látta, hallotta midőn Istóczyt éltette, de hozzá tartozott-e a zavargókhoz, nem tudja ő röstellte a zajt s fölkereste a pandurokat mondván nekik, hogy ne nézzék a dolgot keressék el az embereket, s lőjjenek; a pandurok pedig azt felelték, semmi közük hozzá, nincs parancsolat. Ráczot a zavar után látta midőn a városháza felől jött, kampós venyige bot volt kezére akasztva.

Weichart Rezső fútczában több embert látott jární kelni, de ő nem igen nézte kik, mert félt hát ha megdobják, látta a kis sánta Szabót, a ki egészen magányosan állt, körülötte 10 lépésre se volt senki.

Helmich Ferencz éjjel tájban zajt hallván kiment az utcára nézni mi történik, 8—10 fiatal emberke volt a fútczában, a sötétség miatt senkit meg nem ismert csak egy sánta legényt látott ki ott áldogált, a pandurok lőttek de rögtön el is futottak, holott minden nagyobb erőfeszítés nélkül mind elfoghatták volna őket, mint a hálóba a madarat.

Szekrényes Károly mikor a városba a zavar lármája volt, ő otthon háza előtt be-Kacsofszki, ki átellenében lakik, távol a színhelytől a kanizsai utcában.

Bratsko Ferencz; Kacsofszkit s Szekrényest látta az utcán együtt beszélgetni, ez a lövések előtt volt. Ezután

Turbéki István vádlott előállítván az hatgattatott ki, s valja: ő is e szedelgett a zajra a városba, ő soha sem mondta, hogy Dömötör vezér szerepet vitt volna. Babócsait is csak akkor látta mikor már mindeken vége volt; az ágyában megtalált pálczát az utcán találta, azt hitte ily csekély értékűtlen portékát jelenteni nem kell.

Ügyész — elnök ur által a tanuk megasketése iránti indítványtételre felszólítottak. — Turbékitt — mert elő kellett állítani — letartóztatni, a védelem által kihallgatni kért mentő tanuk megesketését mellőztetni indítványozza.

Szalay K. védő: Turbékitt hatósági engedéllyel távozott, tehát letartóztatását mellőzni s törvényes ok fenn nem forogván az összes tanukat meghiteltetni kéri.

Csondor János védő: Kifogásolja hogy Skorb Jakab esküre bocsájtassék nyilvánvaló aggályossága miatt.

A tszék visszavonulván, elnök a következő határozatot hirdeti ki: A tszék ir. ügyész azon kérelmet, hogy Turbékitt letartóztatassék, tekintve hogy hatósági engedéllyel távozott elutasítja, s az összes tanukat Korb kivételével meghitelteti, az azonnal toganatosítottván, a tárgyalás enapra befejeztetett.

Tegnap a tárgyalás negyednapján elnök az ülést megnyitásával tuduladja hogy még több tanut látott szükségesnek beidézni, mindeken előtt ezek kihallgatása fog megtörtönni, behivatik erre:

Odor Sándor ő a zsidóktól hallotta csak hogy Szigetvárot zenebona készült, mondta neki Rechnitz Sándor szolgálojának anyya is, de nem akarta hinni senki se, őt a zsidó tanitóné ketelte fel, erre elment a zavargás színhelye de a sötétség miatt senkit fel nem ismert, hihető hogy vas szerek is voltak nálok, ő oda akart menni de egy városi hajdu lebeszélte; nem ismert fel senkit.

Welsz Károly akkor volt a városház terén, körülbelül 9 és fél órakor mikor Fenyesi szolgabíró szétoszlásra szólította fel az ott állottak, látta ott Kacsofszkit, Prukkert Kálmáncsit is ki éppen akkor a Korona vendéglőbe ment, nem sokat tördött az egész dologgal mert Szigetvárot nem újság a verekedés, ha egy kissé garatra öntenek rögtön verekednek, de ebből nagyobb baj származni nem szokott. Ő is haza ment ekkor többet hazulról nem is távozott azért a történetekről nem is tud semmit. Az emberek pusztá közel voltak,

Do m i
a zavargás
mindenféle v
nem is ismert
Stigli
zavargásról,
Bretter Lajos
jött Heinesz
kollegája Fuc
sőbb mintegy
séges magyar
tudja, mert n
Heinesz
hogy a pálim
közégbírótól
Fuchs ismer
regve fáza ta
Csvert
helye körül v
Heineszszel e
tehát arról, h
tud semmit.
Fran
val s a rabbi
hol Kálmáncs
az utcákon,
volt, Ráczot
küldhetik A z
taját is döng
Vida f
kal volt, azo
Kálm
lágositván
gáról, a tanu
Több t
felolvasások,
csak Fenye
bir, melybe
zavargás
hanem o
m ére há z
ör meste
tásba a
ges nek l
Olvasa
mely konst
meglőve.
Szele
mása kinek e
templom tor
get abba ha
ki konstata
éppen anyi
csak éppen
vasárnap len
Ezek u
bizonyítási
félóra fel
Ennek
indítványána
Ügyé
tak cselekm
vedély szom
zadás tény
vizsgálat ad
portosulás,
lekezet ellen
lommel has
mondta a fe
most nem
bíró cor
rását és e
hető, hogy
attér az egy
Ezek közöt
csit, ki az e
szerepet ját
lyel magát
tüntetni, m
Ellene bizo
Handóné, C
szemben ne
vallása, me
compromitt
lensége mi
Kéri
zért büntet
Liszkóvíri
tanu valja,
volt, gnyd
részességét
meri, hogy
botot adtak
Ugya
Józsefet be
ján, ugy Sz
kiáltozta: e
tör Györg
indokok ala
A tö
a btk. 153
bölös Ján
ellen a vá
Cs o
hogy miut
gítette, s
a vádat vi
sához hiva
tenni, mely
ségének t
pontját jele
tárgyalásra
egyenlőség
politikát
ságra, mi
mely Nyir
küldött, i

Do mián Imre 12 óra tájba ment a zavargás színhelyére, gyerekek, leányok, mindenféle volt a fűtecszába, messze állott, nem is ismert senkit, Rácot sem ismerte fel.

Stiglitz István semmit se tud a zavargásról, mert otthon volt gazdájánál Bretter Lajosnál. A zaj lecsillapultával oda jött Heinesz Károly kit ő ugyan nem, de kollegája Fuchs ismert s páliukát hozott, később mintegy reggeli négy órakor pedig közönséges magyar szivarokat. Miért tette ezt, nem tudja, mert nem szól nekik semmit.

Heinesz felkérdezte, előadja, hogy a páliukát s szivart a szomszédban lévő közönségből kapta, azt adta oda, mert Fuchs ismerősét haza menve a kapuba didegve fázva találta.

Cserta Lajos Özv. Millerné színhely körül volt Hakkell, Szakáll, Bretter és Heineszszel együtt de ő hamar haza ment, tehát arról, hogy mi történt azután nem is tud semmit.

Frankfurter Sándor Kálmáncsi-val s a rabballal elment a Róza kocsmaiba, hol Kálmáncsi az embereket csendre intette, az utcákon, hol több, hol kevesebb ember volt, Rácot felismerni vélte, de rá nem esküdhetik a zavargók a barátok temploma ajtaját is döngtették.

Vida Péter pandur, Iván a pandurokkal volt, azok küldötték haza s el is ment. Kálmáncsi Albertné felvilágosítván elnök által törvény engedta jogáról, a tanuvallást megtagadja.

Több tanu nem lévén, következtek a felolvadások, ezek közül nagyobb érdeklődéssel csak Fenyesz szolgabíró jelentése bir, melyben beismeri, hogy ő a zavargás színhelyén nem volt, hanem otthon tartózkodott, s a pandurokat saját védelmére háza elé rendelte, az őrmesterek pedig utasításba adta, hogy ha szükségesnek látják, löjjenek.

Olvastatott az orvosi látélet, mely konstatálja, hogy Fábián távolról lett meglöve.

Szelinger Józsefné vallomása kinek egyszerű figyelmeztetésére a rácz templom tornyában vést harangozók a dolgot abba hagyták és Neumark Mór, ki konstatálja, hogy a kérdéses napon csak éppen annyian voltak a Róza kocsmaiba, s csak éppen úgy lármáztak, mind az minden vasárnap lenni szokott.

Ezek után az elnök kijelentvén, hogy a bizonyítási eljárás beterveztetett, az ülést félóra felüggeszté.

Ennek elteltével felhívja az ügyészt végindítványának előterjesztésére:

Ügyész: a vádat fentartja, mert vádlottak cselekményeiben a felkorbácsolt népszenvedély szomorú következményét látja. A lázadás tényállása a szolgabíró jelentése és a vizsgálat adataival beigazolván van, mert csoportosulás, fegyveres támadás történt hitelezet ellen. Hivatkozik, hogy a mult alkalommal hasonló ügy tárgyalásakor már elmondta a fegyver fogalmáról véleményét, azt most nem ismétli. Kiemeli a szolgabíró correct és kifogástalan eljárását és erélyét, kinek egyedül köszönhető, hogy nagyobb baj nem történt. Ezután áttér az egyes vádlottak elleni bizonyításra. Ezek között legterheltebbnek tartja: a Kálmáncsit, ki az egész lázadást intézte, abban vezérszerepet játszott. Megrója kétszínűségét, melylyel magát a zsidók barátjával igyekezett feltüntetni, mivel jellemtelenségének adta példét. Ellene bizonyít neje vallomása; de Czentner, Handó, Czeglédi és Velsz tanuk is, kikkel szemben nem jöhet, tekintetbe az alábbi tanuk vallása, mert azok szintén voltak az ügyben compromittáltak, csakis a bizonyítékok elégtelensége miatt ejtetett el a vád ellentük.

Kéri Kálmáncsit mint felbújtót és ezért büntetni. A lázadás vezérül kéri elítélni Liszkovári Jánost is, kire Kálmáncsi és több tanu vallja, hogy mindig zsidóellenes érzelmű volt, gunydalokat énekelt, de tanuk is vallják részességét a lázadásban, sőt maga is beismeri, hogy mielőtt meglövetett, a zavargók vasbotot adott neki, ezt azonban fával cserélte fel.

Ugyancsak vezérékül kéri tekinteni Rácz Józsefet beismerés a tanuk vallomása alapján, ugy Szabó József nyomorékot, ki azt is kiáltozta: éljen Istóczy, nemkülönben Dömötör Györgyöt és Heinesz Károlyt hasonló indokok alapján.

A többi vádlottak pedig mint lázadókat a btk. 153. §-a alapján kéri elítélni Góbolyos János és Farkas Béla kivételével, kik ellen a vádat visszavonja.

Csunder János ügyvéd. Azt hitte, hogy miután adatait a végtárgyalás meggyöngyöztette, s úgy vádlottaként mi sem terheli, a vádat visszavonja, de látja, hogy utasításához híven, annak hatalomnak akar eleget tenni, mely jelen dologban bűnösnek találni szükségesnek tartja. Az ügyész erre nézve állás pontját jelezte multkor beszédében, melyet e tárgyalásra is érvényesnek tart. Akkor beszélt egyenlőségről testvériségről, s ezzel a dologba politikát kevert, úgy akarván hatni a bíróságra, mintegy fenyegetőve azon hatalommal mely Nyiregyházára ártatlan lágyszívű ügyészt küldött, ide pedig a leo rugienst.

Elnök: a védőt figyelmezteti, hogy a tárgyról szóljon.

Védő: a lázadás tényállását nem látja igazolván, mert az ablakbeverés csak tüntetés, de a zavargók nem is léptek fel oly erővel, mely a lázadást jellemezte volna, mert hogy ablak beverés is fajult a dolog annak egyedül az a szolgabíró az oka, ki a helyszínére ki sem mert menni, sőt a rendőröket se a rendelkezők szétkergetésére használta fel, hanem saját lakását lakását őriztette velük. A hatalom gyakorlását ügyetlen közegre bízta, kik löttek, midőn szükség nem volt. Ezt bizonyítja a tanuk vallomása és a szolgabíró rémületéről bizonyoságot tevő jbirói jelentés, mely szerint a szolgabíró még más nap se merre az előnyomozást megkezdeni. Hogy a tüntetés a zsidók ellen irányult azt megengedi, de ennek alapos okát tudná adni, ha nem tartana utólag elnöki rendre utasítástól. Ezután áttér védenzei ellen felhozott megczafolására, kővén védenzeit felmenteni.

Szalay Károly védő ügyvéd. Ha ezen ügyből nem csináltak volna a szolgabírói jelentéssel és az egész ügy felfújásával oly nagy dolgot, a bizonyítási eljárás folyamán tapasztaltak után szó nélkül merné kérni az ítéletet, most azonban kénytelen a dolgot igazi értékére leszállítani. A lázadás fogalmát az ügyész tévesen értelmezi, mert midőn a büntető törvény készült, annak szerzője Csemegi és a nagy tudományú híres criminalista Pauler Tivadar igazságügyminiszter azon képviselők felszólalására, kik a szakasz szervezésében aggodalmukat nyilvánították, határozottan oda nyilatkoztak, hogy a lázadás tényálladéka csak akkor állapítható meg, ha a zavargó tömeg a hatóság felszólalására szét nem megy. Jelen esetben pedig ily felszólalás nincs bizonyítva, mert a hatóság feje a szolgabíró ott sem volt. De egyebekért sem látja a lázadás tényállását fenforogni, mert az erőszak nem vallás felekezett ellen irányult, mert csak egyes házak támadattak meg és pedig zsidó tanu vallja, hogy a barátok temploma is, már pedig a barátok nem zsidók. Az erőszak nem személyek ellen intéztetett, mert ismét zsidó tanuk vallják, nevezetesen Czentner, hogy neki valamennyi ablaka beveretett, csak az nem, melyiken kinézett. Szkorb tanu pedig azt vallja, hogy ő háza előtt állt a tüntetők között, midőn ablakai beverettek, de őt nem bántotta senki: ebből következik, de abból is, hogy egyetlen zsidó sem sértetett meg, hogy az erőszak nem személyek ellen irányult. Vallásfelekezett megczafolása pedig személyek sérelme nélkül képzelhetlen.

Nem volt csoportosulás sem, mit bizonyít azon körülmény is, hogy a tüntetők a zsidók fűtecszában voltak, mégis midőn a rendőrség köztük lött 3 ember sebesült meg, azok pedig nagy távolságra állottak egymástól, tehát csoportban azért nem lehettek, mert a sűrű sortűz, több egyént talált volna. Így valának a tanuk is, kik bizonyítják, hogy egy helyen sem volt 5-6 emberről több együtt a tüntetők között. Hogy a tüntetők fegyverrel bírtak volna, mivel szinc igazolván, minél fogva a lázadás tárgyi tényálladéka meg nem állapítható.

De nincs alanyi sem, mert a bizonyítási eljárás a vádlottak részességére a vádbeli cselekményben biztos adatokat nem nyújtott. A kihallgatott tanuk ép úgy sőt jobban lehetnének vádlottak, mint a kik vádlottaknak mert a tanuk csak azt állítják, hogy vádlottaknak itt-ott látták a nézők között, tehát tanuk beismerik, hogy jelen voltak, vádlottak pedig tagadják sőt többen az alibit igazolják.

Meg van győződve, hogy ezen egész tüntetést megakadályozhatta volna az a feldicsért szolgabíró, ki azonban fejét vesztette s köteletségét nem teljesítette.

Attér ezután az egyes vádlottak védelmére s nagyon különösképen találja, hogy fő bűnösül éppen az a Kálmáncsi vádlottatik, ki a tüntetést csendesítette. Ezután egyenként ki-mutatta a többi vádlottakra is az ügyész vádjának tarthatatlanságát.

Beszédjét következőképpen végzi be: „Melyek tehát azon indokok, melyek a kir. gyézséget vádja fentartására ösztönözték?”

Azt mondja, „meg kell mutatni hogy a magyar állam tréfát nem ismer.” Jó mutassa is meg, de ne a szigetvári gyermekek s nyomorékokon, hanem mutassa meg ott Zágrábban hol több alkalma s oka lehetne real

Követeli továbbá a marasztaló ítéletet a megsértett társadalmi jogrend nevében! Ezt törvszék ítörzom azon monstrum horrendumtól, melyet társadalmi jogrendnek szeretnek nevezni, azon szörnnytől, melynek nevében térdig gázoltak a montagneardok honfiak vérében s ugyan annak nevében torolta ezt meg a Chambre introuvable; ennek nevében törtek idegen hadak hazánkra 849-ben, ennek nevében száműzöttet hazánk jelenleg első legnagyobb fia, s ennek nevében kér szigorú ítéletet ügyész vádlottak ellen, kik ha tán vétkesek lennének is, semmi esetre se bűnösök, s ennek nevében dicséretit a tisztviselőt, ki legalább is kötelessége teljesítését mulasztotta el: ez politika, a piszkos politikát pedig hagyjuk a „sáros piacra, ne hurcoljuk az igazság szolgáltatás tisztá szent hajlékába; s ha már jelszót kíván az ügyész, vegye fel inkább azt: a mit nem akarsz, hogy az emberek tegyenek neked, te se tedd azt nekik;” — e jelszó alatt

találkozhat vád és védelem s e jelszóval kérek a T. törvényszéktől ítéletet.

Ügyész válasza s védők rövid viszonzalása után, elnök az ülést bezárja s az ítélet-hirdetést másnap kilencz órára tűzi ki.

Ma reggel pontban kilencz órakor megjelent a bíróság, ügyész, védők s nagyszámú közönség jelenlétében — mely a tárgyalás alatt is a hallgatóság részére kijelölt helyet szorongásig megtöltötte — következő ítéletet hirdette ki:

Kálmáncsi Albert, Liszkovári János és Fehér István a lázadás büntetésében bűnösöknek mondatnak ki, s Kálmáncsi Albert három, Liszkovári János két évi fegyház. Fehér István pedig 9 havi börtönre ítéltetnek; az utóbbi büntetésébe két havi letartóztatása betudatik. Többi vádlott a lázadás vádjá alól felmentetik; Komlenetz, Buzsáki és Turbéli azonban lopás vétségben mondatnak ki bűnösöknek s ezért két havi fegyházra ítéltetnek, ebbeli büntetésük azonban vizsgálati fogság által kitöltöttnek tekintendő. Ügyész ugy lázadás miatt elítélt vádlottak, Komlenetz, Buzsáki és Turbéli érdekében pedig Szalay K. védő fellebbezést jelentenek be.

Szapuló.

Elvégre is az üres hordónak az a természete, hogy mikor ráütnék, hát kong; így mondta ezt egy böcs ember, kit sokan kinevettek azért, mert az igazságot nagyon meztelenül szokta kimondani. Mi azonban nagyon nagy barátai vagyunk az igazságnak, ennél fogva, ha alkalmunk van, a kendőzetlen bár, de annál hatalmasabb e fajta mondásokat szívesen citáljuk is.

A fenti igazság nagyon ráillik mostanában Andorka Gyulára, kinek ugy látszik nagyon az elevenre tapintottunk, hogy kiirtuk bukását a szapulóban, mert ő is kong egyet a Somogyban válaszul.

Ha csak azt írná, hogy daczára csurgói bukásának, maig is t. h. bizottsági tag, nem szölnánk rá semmit, mert hát igazsága volna, hanem azt is mondja, hogy nincs igaz a „Népjog“-nak, mert ő nem bukott meg: ehez már van szavunk.

Igy áll a dolog: Csurgón választottak 3 bizottsági tagot, kettő kapott 100-100 szavazatot felül, 1 kapott 70 szavazatot, 1 kapott 30-at a többi még kevesebbet. Már most Andorka ur aki csak 30-at kapott az csak bizonyos, hogy optim a forma elbukott.

Az ily matematikailag kimutatott igazság ellen, aztán még azt mondja Andorka ur, hogy nem igaz!

Biz uram ez igaz, s ha Andorka ur ezen egyszerű számtani igazságot meg nem érti, akkor az is igaz ám, hogy a veszprémi járásbírókn kívül még más járásbíróknak is »elég-telen az ő tudománya.«

Persze, hogy azon tábor embereitől, melyben Andorka ur magát oly nagy embernek ezertü feltüntetni, már megszoktuk az igazságnak elferdítését, hanem azt ott sem szokták oly cynissussal cselekedni mint Andorka ur, ki epistoláját, melyben a tagadhatatlan igazságot eltagadni akarja, még azt is megpróbálja, hogy a »Népjog“-ot gyanúsítsa.

Tudjuk bár, hogy Andorka ur nagyságáról mindenki tudja, hogy biz' az csak Aesop békájáé; tudjuk, hogy ő az a komédiás, ki a meggyében és gyülesteremben cothurnusban komédiázik, de az életben semmi, mert valóban üresek ember még soha sem csinál magának komikusabb mászkot, mint ő, midőn nagy képpel, cothurnusban igyekezik a fiataliságot a »magasra törő szenvedelmekre« buzdítani: azt azonban még sem tűrjük el, hogy Andorka ur nagyank képzelje magát azzal hogy vele a »Népjog« valami különös titkos tekintetből foglalkoznék, melyet ő nagyon jól tud de mondani nem akar.

Semmi titok. Megmondjuk mi őszintén: örülünk neki nagyon, mikor ő hozzá hasonló elleneink vannak, kikkel a szapuló kedélyes rovatában is elbánnak könnyen. Sőt most az egyszerű, miután benne vagyunk az őszinteséggel bevalljuk azt is, hogy sajnálunk volna, ha kimarad a vármegyéből, mert olvasóink a sok komoly dolog mellett szeretik a satyrát is: erre kell nekünk a »spadés Bezirksrichter.«

H I R E K.

— Lapunk a tárgyak halmaza miatt egy nappal megkésett, sőt jelen közérdekű közleményeink bővebb közlése miatt szokott rovatainkat sem tarthattuk meg, midőn ezért tisztelt Olvasóinktól elnézést kérünk, ígérjük hogy e hiányt már legközelebb pótolni fogjuk.

— A herceggprimásnál értekezést tartottak a főpapak, melyben elhatározták, hogy a zsidó-keresztény házassági törvényjavaslatot másodizben se fogadják el. Voltak, kik újpart szervezést ajánlották, mely azonban még nem találtatott opportunusnak. Ugyancsak erről tanácskoztak a fiatal előkelő mágnások is, kik hasonló értelemben nyilatkoztak, s constatalták, hogy szavazás esetén még 25-26 többséggel rendelkeznek. (P. N.)

— Antisemita képviselőt választottak Szepcezen Pozsony megyében gróf Zichy Ágost főmei kormányzóvá kinevezett kor-

mánypárti képviselő helyett Ráth József a „Pozsony“ című antisemita hírlap szerkesztőjében. A kormánypárt is állított ellene jelöltet, de az oly kisebbségben maradt, hogy a választás inkább egyhangunak tekintethető. Ráth függetlenségi párti antisemita képviselő. Szaporodunk!

— Horváth J. tábornok közelebb Kaposvárról volt és vasárnap utazott el a déli vonattal Dombóvár felé. A Kaposvárról állomásozó tisztikar az indóházról vette tőle búcsút.

— A zsidóság terjeszkedése a fővárosban. Köztudomású dolog, — csak a kormány nem akar tudni róla semmit hogy a zsidóvándorlás Galicziából és Oroszországból hazánk területére egyre tart és hogy e vándorlás végső czélja a modern Jerusalemban: Budapest. Szélezítették már e kérdést a lapokban, ország-házban, — eredménytelenül; sőt a fertályos antisemita „Budapesti Hírlap“ és Fuchs antisemita előkelő fővárosi polgár a fővárosi közigazgatási bizottság ülésén arról értesítették a világot, hogy a zsidó furfang a káftános és pájeszes zsidók bevándorlásának elpálasztására ezeket a kőbányai stacion kiszállatja s onnét lóvonatu kocsikon hozatja a fővárosba minden feltűnés elkerülése czéljából. E felszólalásoknak — természetesen — semminemű foganatuk nem volt. — A patkány vándorlás tart folytonosan, vigan, zavartalanul. Ámde a zsidóság nemcsak tömegben terjeszkedik, hanem olyképp is, hogy a főváros legszebb kerületeiből legszebb palotáit és bérházaiból egymás után kiszorítja a nem zsidó lakosokat s lépésről-lépésre foglalja el előlük a tért. A corso, a Lipótváros, a sugáru palotái kemzsegnek zsidó családoktól; a nem zsidó lakosság a József- és Ferencz-városok kis házikóiba szorul. Egy fővárosi jeles tanár a zsidóság ezen terjeszkedését szemléleteltető óhajtván tenni, e czélból egy térképet készített a melyben minden egyes ház és a zsidóság terjeszkedése lépésről-lépésre rajzilag ki van tüntetve. A térkép benyomása megdöbbentő, s a leghétközben mutatja a főváros szomorú viszonyait. Kívánatos, hogy Budapest e legujabb potog-rafijára mielőtt napvilágot lásson.

— A kaposvári új templom tervei a városháznál közszemlére vannak kitéve, köztük igen csinosakat láttunk, melyek érdemesek a megtekintésre. Bármelyik vitetik is ki a szebbek közül, mindenesetre nagy díszere fog szolgálni városunknak.

— Kisdedovoda nyitattott Kaposváron a berzsenyi utcazi Farkas Sándor-féle házában, mely december hó 15-én kezdi el működését. Előnyvel használhatják a Berzsenyi, Kanizsai, Fűredi, Petőfi és Honvéd-utczák lakói. A beiratások f. hó 10-től folynak az ovoida helyiségében.

— Kirabolták Turban Stern zsidót, ki a rablókól kapott fejszeűtések következtében állítólag megis halt. Ugy hírlik, hogy a tettesek 4 kötszei és 3 kerek csavargó személyében el is fogattak, s a vizsgálatot a lengyelítói kir. járásbírószék vette kezébe. Állítólag 700 frt készpénzt raboltak el, közelebbi adatokat még mai napig nem tudunk, de a „Somogy“ sem tudhat, bár az határozottan azt állítja, hogy főczinkos Békési Pál nevű egyén, mert a vizsgálatról még a hatóságoknak sincs közelebbi tudomásuk. Hírlik az is, hogy a rablók közt van két hely nélküli cseléd, kiket Steinbak Mór és Fichsl Mór kötszei zsidók bocsájtottak el szolgálatukból bérüket is vissza fogva: a többi tettes kilétéről nem beszél a hir. Ha a rablás a tettesekre bizonyodik rögtönitől bíróság elé fognak állíttatni.

— Mit hoz a „Jézuska“ karácsonyra? „Ingyen“ egy órat ezüstből, vagy aranyból annak, a ki a hirdető zsidónak — »csupán a nyers anyag árát“ megküldi. A zsidó szedelges legocsmányabb fajja, az a mivel különösen most Karácson előtt, a lapok hirdetői oldalá telistele van. „Ingyen“ adja valamennyi, csupán „a nyers anyag“ értékét kívánja. Ez a nyers anyag semmi egyéb mint réz, az is a rosszabb fajtából; a felszámított érték pedig jóval túlhaladja a valódi értéket. Pokolba tehát az ily portékával.

— Léghajót kormányozó gép. Fodor Sándor városi végrehajtó és Habits János hangszerkészítő győri lakosok léghajót kormányozó gépet találtak fel, mit a Győr városi színházban be is mutattak. Hogy mennyire practicus ezen találmány, az majd később derül ki, ha felszálló léghajónál alkalmaztatni fog

— Öngyilkosság. Kovács Sándorné győrszigeti lakosnő konyhakéssel torkán öngyilkossági szándékból életveszélyes sebet ejtett. Ezen szomorú tette részegessége vezette, ki négy kis gyermek atyja. — Ugyan Győr-szigetben hétfőn decz 2-án virradóra, a romkath. templom melletti akáczfára, egy közös hadseregbeli tüzér felakasztotta magát.

— Megakadályozott párba. A győri Nádor vendéglő kis termében két beszámíthatatlan állapotban lévő tisztjelölt párviadalra készült, de a városi rendőrség által megakadályoztatott.

— Jogász bált tartanak a pécsi jogakadémia hallgatói segélyegyletük javára. 1884. évi január 12-én a Hattyu termében Pécsen. A bálanya Szily Jeszenszky Ilona urnó ő nagysága, mely körülmény, s a bál régi jó hire annak fényéről s előkelőségéről kezeskednek; a meghívók már kibocsájtattak. A belépti jegy ára: személyjegy 3 frt, családjegy 6 frt.

— Frankl Mór, „számművész“ legközelebbi napokban városunkba érkezik, hol rendkívüli fejszámolási képességét lesz nyilvánosan bemutatandó. Azt állítják, hogy a művész 5-6 számjegyből álló számnak 4-5 számjegyből álló számmal való szorozását gondolkodás nélkül azonnal helyesen teljesíti fejből s az eredményt rögtön kimondja.

Országgyűlés.

Alleluja! hála legyen az Istennek! A kormányunk zsidó keresztény párosodásról szóló törvényjavaslata megbukott. Tudják olvasóink, hogy nem a nép választotta képviselőket buktatták meg; Tisza Kálmán mame-lukjai nem arra valók, hogy a nép kívánatát a nép akaratait figyeljék meg, hanem arra valók, hogy bántogassanak úgy a mint mesterek kívánja.

Megbukottak a főrendek; a romai s görög katolikus főpapság s azon mágnások, kiknek ősei előjártak midőn a haza javát a kereszténység diadalát kellett kiküzdni.

Megirtuk volt, hogy hiszük miként Tisza Kálmán szándéka hajótörést fog szenvedni, hitünkben nem csalatkoztunk, megtörtént; az a magas testület, melyről szelében hosszában hiesztelték, hogy csak névleg áll még fenn, megmutatta, hogy él, megmutatta, hogy sorompó áll a nép életbe vágó érdekeiért. Nagy lecke ez Tisza Kálmánnak, s mindazoknak, kik a zsidó járomba hajtották nyakukat; vajha e leckéből tanulságot merítenének mindazok kik az álliberálisusm lejtőjén rohanna vezetik szegény hazánkat a megsemmisülés örvényébe.

A gyűlés lefolyásáról levelezők a következőket közli:

Rég volt a nemzeti muzeum tája — hol a főrendek tanácskozásukat tartják, oly élenk mint december hó 10-én, egyik fényes fogat a másikat érte, főpapjaink s a régi magyar nemzetségek színe java egymástán jöttek, hogy részt vegyenek azon tanácskozásban, azon határozatban, mely a keresztény zsidó párosodásról szóló s a nép vallásos érzületét oly mélyen sértő törvényjavaslat sorsa felett volt hivatva dönteni; megjelentek, hogy megvédelmezzék a népet saját választotta képviselői ellen. Szőgyény Marich László elnök az ülést megnyitván, felemelkedik székről az ország főpapja Simor János Magyarország herceg primása, s beszél úgy a mint csak azon helyről lehet beszélni fenséggel, méltósággal, mély tudománnyal, nagy emberzeretettel s páratlan szelidséggel; midőn beszéde végén határozottan kimondja az egyház fejedelem a nagy szót, hogy ő a törvényjavaslatot el nem fogadja, felharsan a lelkesedett éljen, a törvényjavaslat halálharangja.

Utánna szólottak a tárgyalás első napján a törvényjavaslat ellen Haynald bíbornok és Samassa érsek, Schlauch püspök, a világiak közül gr. Apponyi, mellette Vay Miklós, Roszner Ervin bárók és Pauler Tivadar igazságügy; másnapján a törvényjavaslat ellen br. Andreánszky Gyula mellette br. Vay Béla, gr. Keglevich István gr. Andrassy Gyula, ekkor már a főrendház fiatalabb tagjainak túrelme fogyni kezdett, szavazunk felkiáltásokat lehetett hallani, mire többen el is álltak a szótól, midőn gr. Zichy Lajos jegyző Tisza Kálmánt szólította fel, „szavazunk,“ „eláll“ kiáltások váltották fel egymást, Tisza Kálmán halott halaványan az ingerültségtől idegesen ki s begombolgatva kabátját várta a csendet, melyet az elnök és csemetéje igyekezett mielőbb helyreállítani, míg végre megszólalt, — reszketeg halk hangon beszélt, mint a ki érzi, hogy a talaj fog lábai alatt, később eltelejtette tán hol beszélt, beszédét fenyegetődzéssel végezte! Hiába megkezdődött a szavazás s főrendház 109 szavazattal 103 ellen a törvényjavaslatot nem fogadta el.

Emlékezet okáért a 109 nimmel, vagyis a keresztény zsidó párosodási törvényjavaslat elvételére. szavazók névsorát közöljük.

„Nem“ mel szavaztak.

Róm. kath. érsek és megyés püspökök: Simor János bíbornok, hg. primás és esztergomi érsek. Haynald Lajos, bíbornok, kalocsai érsek. Samassa József, egri érsek. Vancsa János, gyulafehérvári görög kath. érsek. Császka György, szepesi püspök. Dulánszky Nándor, pécsi püspök. Ipolyi Arnold, besztercebányai püspök. Lonhardt Ferenc, erdélyi püspök. Kovács Zsigmond, veszprémi püspök. Pauer János, székesfehérvári püspök. Schlauch Lőrinc, szathmári püspök. Schusster Constantin kassai püspök. Szabó János, szamosújvári görög kath. püspök. Vályi János, eperjesi gör. kath. püspök. Zalka János, győri püspök. Hidassy Kornél, szombathelyi püspök.

Czimzetes püspökök: Danielik János, választott pristini püspök. Heiler Károly, budai cimz. püspök. Krajcsik János, sardikái cimz. püspök. Lengyel Miklós, dulcignói cimz. püspök. Lichtensteiger Ferenc, drivesti cimz. püspök. Báró Hornig Károly, választott scardonai püspök. Mayer István, stagni cimzetes püspök. Németh József, szkópii cimz. püspök. Szabély Henrik, rovadrói cimzetes püspök. Smtzer Ignác, bácsi cimz. püspök. Vírter Bertalan, novii cimz. püspök.

Főpát, főpap és prépost: Kruesz Kriosztom, pannonhalmi főpát. Kaczvinszky Viktor, jászói főpap és prépost.

Laptuladonos és kiadó SZALAY IMRE.

Ország-zászlók: Cziráky János gróf, Szapary Géza, gróf.

Főispáok: Szapary István gr., Esterházy Pál hg.

Grófok: Almássy Kálmán, ifj. Almássy Tasziló, Apponyi György, Apponyi Lajos, Apponyi Géza, Batthyány Elemér, Batthyányi Iván, Batthyányi József, Bánffy György, Berchtold Richárd, Brnnszvicz Géza, Csekolics Endre, Cziráky Antal, Cziráky Géza, Cziráky János, if. Dessewffy Alajos, Dessewffy Béla, Dessewffy Dénes, Eszterházy László, id. Eszterházy László ifj., Esterházy Miklós ifj., Esterházy Mihály, Esterházy Ferenc ifj., Esterházy Jenő, Esterházy Mór ifj., Festetics Leo, Festetics Tasziló, Forgách Antal ifj., Forgách Béla, Hunyady Imre, Károlyi Gyula Károlyi István, Kinsky Jenő, Pálffy István Pálffy-Dann Lipót Nándor ifj., Pongrácz Agoston, Pongrácz Károly, Széchenyi Kálmán, Széchenyi Antal, Szirmay György, Sztáray Antal, Sztáray János, Török László, Wenckheim Géza, Wenckheim Frigyes, Wenckheim Károly, Wilczek Henrik ifj., Zichy Gábor, Zichy Géza, Zichy Henrik, Zichy János, Zichy János ifj., Zichy Imre, Zichy István, Zichy Nep. János, Zichy Nándor, Zichy Pál, Zichy Sándor, Zichy Tivadar, Zichy-Ferraris Bódog, Zichy-Ferraris Lajos, Zichy-Ferraris Manó.

Bárók: Andreánszky Gábor, Bárkóczy Sándor, Horeczky Ferencz, Jeszenszky Sándor, Jósika Kálmán, Laffert Antal, Orczy Elek, Ródl Béla, Révay Ferencz, Vay Dénes, Vécsey Sándor, Walterskirchen Ernő, Wenckheim József.

KÜLÖNFÉLÉK.

Csirkeforgó élelmesség. mely elmésségnek is beillik. Egy zsendár elfogott egy csavargót, kit kikutatván, talált nála igazolvány helyett egy hamis huszkrajczáros és két teljesen egyforma pálinkás butykost. A kérdésre, hogy minek neki két egyforma butykos, következő felvilágosítást adta: „Egyik butykost megtöltöm vízzel, másikat üresen hagyom, aztán betérek a pálinkamérésbe, hol sötétebb helyre veszem be magamat és kérek az üresbe pálinkát. A zsidó megtölti, s az árát kéri, mire én a hamis kéthatosat neki adom; a zsidó azonban szemfüles, következképp észreveszi, hogy a kéthatosos hamis, s hogy meggyőződjék róla teljes bizonyossággal elmegy a lámpához, s ott vizsgálja meg. Természetesen nem fogadja el, de mire visszatér, hogy a hamis pénzt vissza adja, addig én a vizes butykost teszem a pálinkával töltött helyére. A zsidó gyanítlanul kiönti vizemet pálinkás korsajába, én pedig huszkrajczárosommal két butykosommal és pálinkámmal odébb állok. Megjegyzem, hogy ez nem is csálás, mert a zsidó nem károsodik, miután korsójában pálinkája nem lesz kevesebb, aki pedig kissé vizezebb pálinkát kap a szokottnál, szinte nem károsodik, mert a ki zsidónál iszik pálinkát, az úgy is tudhatja hogy vizet kap pálinkájába — csak egyebet is ne kapjon!...

A házasság. A szerelem és házasság két ellenséges testvér: Mi a házasság? Szerlem — főzőkanállal. A házasság hasonló egy ostromolt városhoz: kik benne vannak, ki szeretnének, kik kívül vannak, be szeretnének jutni. A szerelem a házasságban egy nyáréji álom. A szerelem a házasságban néha monolog gyakran tercett, de majd soha sem duett; A jó házasság erény folytán létrejött, az idő által szentesített és megpróbáltatások által megerősített szokás. A szerelem házasság meglopása a regénynek, mely gyakran megbosszulja magát. A pénzházasság igen rossz módja a tökélelyezésnek. A convenience-házasság egy vakoskodónak belenyugvása a végzetbe, hogy a családi tüzhely tüze annál fenyesebben lohogjon fel. A barátságból származó házasság javul az évekkel, mint a bordeauxi bor. Az egyetlen házasságra azt mondja Egyik: ki tudja? A Másik: talán! Csak a bolond mondja, hogy jól fog kiütni.

KÖZGAZDASÁG.

Zsidó és zsidóbarát lapok ez év folyamán azzal lármazták tele a világot, hogy a nyiregházi sakter pör és általában az antisemita mozgalmak fölötté káros befolyást gyakorolnak a közgazdasági állapotokra és pedig főként a kereskedelemre. Naponként közöltettek tudósítások, melyek szerint a külföld bizalma megingott a magyar állapotok miatt és a hitel oda veszett. E féktelen geseres egész rendszerrel üzetett a nevezett lapokban csak azért, hogy az antisemitismus rohamos hódítása elé gát vessenek. „A magyar gazda nem lesz képes eladni gabonáját, mert zsidó nem veszi meg; keresztény pedig nem foglalkozik kereskedéssel.“ „Hagyjátok a zsidót, mert az nélkülözhetlen reátok és ha az antisemitismus meg nem szűnik hamar, a magyar nemzetre kiszámíthatatlan baj és nyomorúság várakozik stb. Ekként szolt az ének hosszú idők folytán naponként, míg végre akadhatott ember, a ki ezeket elhitte s felült a zsidónak. Tény az, hogy az antisemitismus gazdasági tekintetben — legalább a főváros illetégek — semmi nemű kihatással nem volt, sőt ha a tényeket vesszük figyelembe — élénkséget és a kereskedelmi forgalom tetemes nagyobbdását idézte elő.

A főváros kereskedelmi forgalma ugyanis a következő volt f. évi január 1-től november 17-ig. E 46 hét alatt érkezett a fővárosba 23.940.097 v. m. mázsa áru, melyből gabonane-műre 8.297.156 v. m. esik. Elszállított: 8.250.500 v. m. áru és pedig ebből gabona 845.110 liszt, 3.941.085 v. m. A mult év megfelelő korszakában a fővárosba érkezett 19.301.591 mm. áru, ebből gabona 6.327.830 mm. elszállított 8.086.987 mm. áru, ebből 653.606 mm. gabona és 3.201.434 mm. liszt. A f. év forgalma tehát az érkezőeknél majdnem öt millióval, az elszállításoknál egy milliót meghaladó összeggel növekedett. E rövidke kimutatásból — melyet a főváros statisztikai hivatala adott ki — látható tehát, hogy a zsidó sés zsidó-barát lapok jayveszékéleseinék épen emmi alapja sem volt, s ha az antisemitismusnak a közgazdasági visznyokra már is befolyása van, ugy az csakis kedvező lehet.

Kaposvári piaci árak.

December hó 11-én.

Buza	9 frt 50
Rozs	7 frt 50
Kukoricza	6 frt —
Árpa	7 frt 50
Zab	5 frt 80
Hajdina	6 frt 50

Szerkesztői üzenetek

Lapunkhoz közlés végett beérkezett, s jelen számban térhánny miatt nem közölték kéziratok jövőre kerülnek sorra.

Szerkesztésért felelős:

Szalay Károly.

HIRDETÉSEK.

240. sz. b. v. 83.

Árverési hirdetés.

Alulirt bir. végrehajtó közhírré teszi, hogy a szigetvári kir. jbiróságnak 1883. évi 3133p. szám alatt kelt végzése folytán Veisz Miksa szigetvári lakos felperesnek Verbovecz Teréz szigetvári lakos alperes ellen 438 frt 50 kr. tőke és járuléka kielégítése végett bíróság lefoglalt többrendbeli hábitutorokból u. m. schiffonokból, ágyból, egy kredenczből, fehér ruhaneműkből, lovakból kocsiból, és a többiből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók lesznek, a minek leendő eszközlésére határidőül 1883. évi december hó 19-ik napjának d. e. 9 órája Szigetvárott a helyszínére kitűzetett.

A mely árverésre a venni szándékozók ezennel kézpénzzel ellátva magukat meghivatnak.

Szigetvárott 1883. évi nov. 30-án.
Dóczy Béla,
bir. vjható.

2237. sz. tkvi. 883.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lengyeltóti kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar kir. kincstár végrehajtónak Táp György gamási lakos végrehajtást szenvedő elleni 107 frt 64 kr tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a lengyeltóti kir. jbiróság területén levő Gamás község határában fekvő gamási 204 stjtkvben A. j. 1209. hrszamu ingatlanra az árverést 559 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi január hó 2. napján d. e. 10 órakor Gamás község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 55 frt 90 krt kézpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság, Lengyeltótiiban 1883. évi nov. hó 17-én.
R ö k k,
kir. járásbíró.

2240. sz. tkvi. 883.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lengyeltóti kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar kir. kincstár végrehajtónak Resch István és neje gamási lakos végrehajtást szenvedő elleni 96 frt 75 kr. tőkekövetelés és jár. iránt végrehajtási ügyében a lengyeltóti kir. jbiróság területén levő Gamás község határában fekvő gamási 196. sz. tjkönyvben A. j. 1195. hrsz. ingatlanra az árverést 349 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi jan. hó 5-ik napján d. e. 10 órakor Gamás község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladati fog. Árverezni szándékozók tartoznak az in-

ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 39 forint 40 krajczárt kézpénzben vagy az 1881. LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság, Lengyeltótiiban 1883. nov. hó 17-én.
R ö k k,
kir. járásbíró.

727. szám. tkvi. 883.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szigetvári kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szics Mihály visontai lakos végrehajtónak öz. Alsó Tóth Jánosné mint kiskoru gyermekeinek t. és t. gyámja, Tóth Erzse csertői lakos végrehajtást szenvedők elleni 20 frt 80 kr. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a szigetvári kir. jbiróság területén levő s a csertői 186. stjtkönyvben felvett j. 18j. hrsz. ingatlanra s hozzátartozó közös legelőből alakított 400 négyszög ölnyi szőlőre az árverést 348 frt kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883. évi december hó 29. napján d. e. 9 órakor Csertőn a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 34 frt 80 krt kézpénzben, vagy az 1881. 60. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szigetvárott 1883. évi junishó 22.
A kir. jbiróság mint tkvi hatóság,
Z s i g a,
kir. aljbró.

Magánhirdetek.

BROCKHAUS'
Kleines
Conversations-
Lexikon
in 2 Bänden.
Mit Karten und Abbildungen.
3. Aufl. geb. 15 M.
Weihnachtsgeschenk.

TRIFAILI Salon-köszén.

Alólírott ajánlom szoba és konyha fűtésére a trifaili salon-köszén. Ezen trifaili szén kintő tü-lajdonágainál fogva, miután kengőzt nem fejleszt, szagtól egészen ment, rendkívül csekély hamu képződményt hagy hátra, kiváló sikerrel és a fánál sokkal celszerűbben (minden rostélylyal ellátott kályhához) használható.

Házi használatra nagy és koczka darabok, gőzmalmok, gyarak és téglavetőknék durva és finom dara szén alkalmatos.

Kaposvárott 50 kilós zsákokban a kívánt mennyiséget házhoz is szállítom. Vidékre raktárból szolgáltatom ki, 100 m. m. s ezennel mennyiségben szállíthatok minden hazai vasut állomáshoz is.

Az árak legolcsóbbak és különösen kiemelem, hogy a súlyt lelkiismeretes pontossággal szolgáltatom ki, a mit kiválóan figyelembe venni kérek.

Megkeresésre szóval vagy írásban késszeggel adok további felvilágosítást.
Iroda: **Borovitz Manó**
Korona-utca 9-ik szám
szén-, mész- és cement-raktár,
hol megrendelések Teléky-utca 13. sz.
felvételnek. (Oberzeller-féle házban.)
Szabályozható töltő-kályhák szénfűtéshez a legkifűnőbb gyártmány 12 frttól kezdve nálam kaphatók. B. M.

Kaposvárott, 1883. Nyomatott Hagelman Károly könyvnyomdájában.

Ki...
Kaposvárott,
az előf...
Megjelen...
Egész évre...
Fél évre...
Negyed évre...
Egyes...
Ha...
könyvkeres...

tek helyett,
A...
káján bátra...
mindenk...
A...
utas biztoss...
R...
pункat meg...
A...
gyarorsz...
koroljon...
oltalmaz...
Ez...
N...
naponkint...
jog és jó...
liberalis tör...
jobbak szer...
legundokab...
náljanak a...
A...
nem kimeri...
veszteségeit...
leste hibát...
az egyenlő...
A...
lom végzet...
L...
elv győzelm...
E...
hogy a küs...
hetlen elv...
a legjobbat

A főre...
zása nem l...
saját lapja...
zsidó zsoru...
vidéken e...
amugy érte...
értenek mi...
hogy: vig...
szavazatáb...
tismus, m...
gyon felos...
No há...
régén hal...
nem jár e...
sem a zsi...
ellentéte, l...
gosan hird...
védelmezn...
tan kimom...
ges embe...
Egyébként...
barátság...
mert más...
azon idők...
lehetett n...
osztályt, n...
a mennyi...
itt-ott a...
bet ne em...
egyik mi...
predikálja...
az urról...
csepp viz...
dendő bü...
No d...
azért jaj...
urak anny...
zsidó bő...
nem azt...
lami nag...
hanem f...